

§ 8

Yttrande över remiss om allmänhetens insyn avseende kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare jämte revidering av befintlig klausul för meddelarfrihet och meddelarskydd

AMN 2017-0111-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Ärendet

Stadsledningskontoret har remitterat dels ”Riktlinjer för allmänhetens insyn”, dels klausul om meddelarfrihet. Det avser två bilagor som är avsedda att komplettera stadens program för upphandling.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att såväl riktlinjer för allmänhetens insyn och klausulen om meddelarfrihet för medarbetare hos upphandlade utförare, ligger i linje med stadens program för upphandling och har inget att erinra mot de föreslagna kompletteringarna.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser dock att klausulen om meddelarfrihet borde kunna formuleras så att den inte begränsas till entreprenadupphandlingar inom skola, vård och omsorg utan kan omfatta alla upphandlingar och verksamheter som har någon form extern utförare av kommunalt uppdrag eller verksamhet.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 1 juni 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Gulan Avci (L) lämnade följande särskilda uttalande.

Genom ny lagstiftning utökas meddelarfriheten den 1 juli 2017 till privata företag och organisationer som bedriver offentlig finansierad verksamhet inom vård, skola och omsorg. Det är en bra förändring.

I förvaltningens förslag till yttrande över remissen argumenteras på ett yvigt sätt att meddelandefriheten borde omfatta alla upphandlingar och verksamhet som har någon form av extern utförare. Det är inte ett välpenetrerat ställningstagande.

En utökning till fler områden vore i och för sig önskvärd för att enskilda medarbetare ska ha full frihet att föra fram missförhållanden och för att en ”visselblåsarkultur” ska råda. Men det är en känslig avvägning som måste avgöras från område till område. Behov av att skydda avtalsfriheten, företagshemligheter och lojalitetsplikten kan ibland vara stora. Inom olika områden riskerar en utökning av meddelandeskyddet att medföra en negativ påverkan på konkurrens genom att färre anbud lämnas på upphandlingar.

En statlig utredning, SOU2017:41 Meddelarskydd – fler verksamheter med stärkt meddelarskydd, har haft som uppgift att överväga utvidgning av meddelandeskyddet utöver vård, skola och omsorg. Utredningen presenterade sina slutsatser den 23 maj. Efter att ha bedömt område för område föreslår utredningen en utökning av meddelandefriheten till att omfatta även kollektivtrafik. Därutöver skriver utredningen följande: ”Även om det kan finnas skäl för att införa stärkt meddelarskydd även i andra verksamheter överväger de negativa konsekvenser som ett sådant införande skulle medföra.”